

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи

Кафедра фінансових розслідувань та економічної безпеки

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від «16» 09 2025 р. № 1

Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми боротьби з кримінальними правопорушеннями в сфері економіки»

для підготовки здобувачів вищої освіти

другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання

галузь знань К Безпека та оборона
спеціальність К9 Правоохоронна діяльність
освітня програма «Правоохоронна діяльність»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми боротьби з кримінальними правопорушеннями в сфері економіки» укладена на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності К9 Правоохоронна діяльність, затвердженої Вченою радою Університету 29 травня 2025 року протоколом №15.

Укладач:

М. РУДАЯ, к.е.н., доцент, с.н.с.
Т. ЯЦИК, к.ю.н., доцент

Гарант освітньої програми
«Правоохоронна діяльність»

Т. ЧАСОВА, к.ю.н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових розслідувань та економічної безпеки, від «01» вересня 2025 р. № 08/25-вс.

Завідувач кафедри фінансових
розслідувань
та економічної безпеки

М. РУДАЯ, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою ННІ економічної безпеки та митної справи від «15» вересня 2025 р. № 1

Голова Вченої ради
ННІ економічної безпеки
та митної справи

Т. ЯЦИК, к.ю.н., доцент

Завідувач
навчально-методичного
відділу

Г. ГРИЩУК, доктор філософії

Реєстраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	14
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	16
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	21

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Актуальність навчальної дисципліни зумовлюється необхідністю поглибленого вивчення та формування у здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти розуміння сутності та напрямків протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки та діяльності правоохоронних органів в захисті економічної безпеки держави. Протидія цим негативним явищам сприяє укріпленню економічної безпеки держави, як важливої складової національної безпеки, відіграє важливу роль у захисті цілісності та надійності економічної системи країни, досягненні економічного суверенітету держави, протидії корупції та проникненню злочинності в політичну та економічну сферу країни, підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів.

Метою навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання теоретичними знаннями щодо засад, підстав, процедури розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки, міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним злочинам.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання знаннями та формування розуміння явищ і процесів, які відбуваються в сфері протидії та розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки, ролі міжнародних інституцій та їх інструментів у сфері боротьби з цим явищем.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: Методологія, організація та технологія наукових досліджень (з модулем «Академічне письмо»), «Адміністративно-правове забезпечення правоохоронної діяльності». Дисципліна-постреквізит: Адміністративно-правова протидія тінізації економіки».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);

- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4		
Модулів – 2	Рік підготовки	
Змістовних модулів – 2	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
	22	4
	Практичні	
	18	4
	Самостійна робота	
	78	110
	Індивідуально-консультаційна робота	
	2	2
	Форма семестрового контролю: диференційований залік	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	РН 5 Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності
ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення	РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності
ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	РН13. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію
СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності	РН 20. Виявляти, кваліфікувати та документувати факти протиправної діяльності у податковій, бюджетній фінансовій сферах здійснювати розслідування адміністративних та кримінальних правопорушень

СК4.Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності	РН 21. Забезпечувати правову охорону економічних інтересів держави, фізичних та юридичних осіб. Володіти навичками, які необхідні для реалізації функцій та завдань працівниками правоохоронних органів
СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань	
СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності	

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Практ	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ						
ЗМ 1 (Теми 1-5)						
T.1	Правопорушення у сфері економіки як соціальне та правове явище	2	-		7	9
T.2	«Економічний злочин», «економічне адміністративне правопорушення», «деліктне зобов'язання у сфері економіки»: поняття, актуальні проблеми протидії	2	2		7	11
T.3	Органи по здійсненню протидії та боротьби з правопорушеннями у сфері економіки	2	2		7	11
T.4	Міжнародне співробітництво у сфері протидії економічним правопорушенням	2	2		7	11
T.5	Докази та доказування кримінальних правопорушень у сфері економіки	2	2		7	11
Всього за змістовним модулем:		10	8		35	53
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БОРЬБИ З ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ						
ЗМ 2 (Теми 6-11)						
T.6	Актуальні проблеми боротьби з недобросовісною конкуренцією	2			7	9
T.7	Податкові правопорушення: загальна характеристика, актуальні проблеми боротьби	2	2		7	11

T.8	Актуальні проблеми боротьби з рейдерством	2	2		7	11
T.9	Актуальні проблеми боротьби з нецільовим використанням бюджетних коштів	2	2		7	11
T.10	Актуальні проблеми боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом	2	2		7	11
T.11	Актуальні проблеми боротьби з корупцією, як складовою економічної злочинності	2	2	2	8	14
Всього за змістовним модулем:		12	10	2	43	67
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Усього за навчальною дисципліною:		22	18	2	78	120

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Заочна форма навчання				
		Всього (год.)	Лекції (год.)	Практичне (год.)	Інд.-конс. робота під кер. викла	СРС (год.)
МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ						
ЗМ 1 (Теми 1– 5)						
T.1	Правопорушення у сфері економіки як соціальне та правове явище	9	2			7
T.2	«Економічний злочин», «економічне адміністративне правопорушення», «деліктне зобов’язання у сфері економіки»: поняття, актуальні проблеми протидії	11				11
T.3	Органи по здійсненню протидії та боротьби з правопорушеннями у сфері економіки	11				11
T.4	Міжнародне співробітництво у сфері протидії економічним правопорушенням	11				11
T.5	Докази та доказування кримінальних правопорушень у сфері економіки	11		2		9
Всього по модулю:		53	2	2		49
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ ІІ. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ						
ЗМ 2 (Теми 6-11)						
T.6	Актуальні проблеми боротьби з недобросовісною конкуренцією	9	2			7

Т.7	Податкові правопорушення: загальна характеристика, актуальні проблеми боротьби	11				11
Т.8	Актуальні проблеми боротьби з рейдерством	11				11
Т.9	Актуальні проблеми боротьби з нецільовим використанням бюджетних коштів	11				11
Т.10	Актуальні проблеми боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом	11				11
Т.11	Актуальні проблеми боротьби з корупцією, як складовою економічної злочинності	14		2	2	10
Всього по модулю:		67	2	2	2	61
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Усього за навчальною дисципліною :		120	4	4	2	110

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Тема 1. Правопорушення у сфері економіки як соціальне та правове явище

План лекційного заняття

1. Поняття правопорушення у сфері економіки, види правопорушень.
2. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері економіки.
3. Європейський досвід організації системи протидії економічній злочинності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Дайте характеристику кримінальним правопорушенням, що вчиняються на підприємствах, в установах, організаціях за видами економічної діяльності (за даними Офісу Генерального прокурора «Про кримінальні правопорушення, вчинені на підприємствах, в установах, організаціях, за видами економічної діяльності»: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-kriminalni-pravoporushennya-vchineni-na-pidpriyemstvah-v-ustanovah-organizacijah-za-vidami-ekonomichnoyi-diyalnosti-2>).

Рекомендована література: [1; 2,5; 6, 11; 14,15,20,21]

Тема 2. «Економічний злочин», «економічне адміністративне правопорушення», «деліктне зобов'язання у сфері економіки»: поняття, актуальні проблеми протидії

План лекційного заняття

1. Економічний злочин та економічне адміністративне правопорушення як загроза національним інтересам держави. Поняття та види економічних злочинів.
2. Деліктне зобов'язання у сфері економіки. Актуальні проблеми попередження.
3. Загальна характеристика наявних проблем в діяльності правоохоронних органів при боротьбі зі злочинами в сфері економіки.
4. Особливості доказування злочинів та адміністративних правопорушень у сфері економіки.

План практичного заняття

1. Економічне кримінальне правопорушення як загроза національним інтересам держави. Поняття та види економічних злочинів.
2. Деліктне зобов'язання у сфері економіки. Актуальні проблеми попередження.
3. Загальна характеристика наявних проблем в діяльності правоохоронних органів при боротьбі зі злочинами в сфері економіки.
4. Особливості доказування злочинів та адміністративних правопорушень у сфері економіки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Механізм здійснення економічних злочинів.
2. Співвідношення кримінальних економічних правопорушень, адміністративних економічних правопорушень.

Рекомендована література: [1,2; 6; 11; 14; 15,16,22]

Тема 3. Органи по здійсненню протидії та боротьби з кримінальними правопорушеннями у сфері економіки

План лекційного заняття

1. Система органів з виявлення та протидії правопорушенням у сфері економіки.
2. Система органів досудового розслідування злочинів у сфері економіки, загальна характеристика.
2. Бюро економічної безпеки України, як основний орган по боротьбі з економічними злочинами.
3. Взаємодія органів із запобігання та протидії економічній злочинності.

План практичного заняття

1. Система органів досудового розслідування злочинів у сфері економіки, загальна характеристика.
2. Загальна правова характеристика підслідності злочинів у сфері економіки.
3. Взаємодія органів із запобігання та протидії економічній злочинності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Місце та роль Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань у протидії економічним кримінальним правопорушенням.
2. Аналіз судової практики з визначення підслідності економічних злочинів.

Рекомендована література: [1,2, 6; 7,11,14,15,16,17,18,21,22]

Тема 4. Міжнародне співробітництво у сфері протидії економічним правопорушенням

План лекційного заняття

1. Історія становлення інституту міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
2. Поняття та види міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
3. Механізм взаємодії з міжнародними правоохоронними організаціями в сфері запобігання та протидії економічній злочинності.

План практичного заняття

1. Історія становлення інституту міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
2. Поняття та види міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
3. Механізм взаємодії з міжнародними правоохоронними організаціями в сфері запобігання та протидії економічній злочинності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Функціонування офіцерів зв'язку в системі взаємодії Міністерства внутрішніх справ України та Європейського поліцейського офісу.
2. Особливості відомчого міжнародного співробітництва.

Рекомендована література: [1,3;4,8; 9; 15; 16; 20,21]

Тема 5. Докази та доказування кримінальних правопорушень у сфері економіки

План лекційного заняття

1. Докази у розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері економіки.
2. Показання як джерело доказів правопорушення у сфері економіки.
3. Речові докази в досудовому провадженні з розслідування економічних злочинів.
4. Документи, як докази в цивільних, господарських, адміністративних та кримінальних справах у сфері економіки.

План практичного заняття

1. Докази у розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері економіки.
2. Показання як джерело доказів правопорушення у сфері економіки.
3. Речові докази в досудовому провадженні з розслідування економічних злочинів.
4. Документи, як докази в цивільних, господарських, адміністративних та кримінальних справах у сфері економіки.
5. Висновок експерта, як джерело доказів кримінальних правопорушень у сфері економіки.
6. Належність та допустимість доказів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Висновок експерта, як джерело доказів у сфері економіки.
2. Належність та допустимість доказів.

Рекомендована література: [1; 2,13; 14; 15; 16; 19; 22]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З ОКРЕМИМИ ВИДАМИ КРИМІНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Тема 6. Актуальні проблеми боротьби з недобросовісною конкуренцією

План лекційного заняття

1. Поняття економічної конкуренції, її захист і склад конкурентного законодавства.
2. Стан дотримання антимонопольного законодавства в Україні.
3. Види відповідальності за порушення конкурентного законодавства.
4. Проблемні аспекти розслідування злочинів у сфері конкурентного законодавства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Комерційна таємниця, як об'єкт протиправного кримінального посягання: актуальні проблеми протидії.
2. Економічне (промислове) шпигунство: актуальні проблеми боротьби.

Рекомендована література: [1,2,5,8,9, 14,15;23]

Тема 7. Актуальні проблеми боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом

План лекційного заняття

1. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (загальна характеристика).
2. Способи вчинення злочинів, що полягають у відмиванні доходів, отриманих злочинним шляхом.
3. Слідова картина злочину, що полягає у відмиванні коштів, отриманих злочинним шляхом.
4. Особа злочинця в легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
5. Виявлення ознак злочину та особливості початку досудового розслідування.
6. Особливості організації розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

План практичного заняття

1. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (загальна характеристика).
2. Способи вчинення злочинів, що полягають у відмиванні доходів, отриманих злочинним шляхом.
3. Слідова картина злочину, що полягає у відмиванні коштів, отриманих злочинним шляхом.
4. Особа злочинця в легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
5. Виявлення ознак злочину та особливості початку досудового розслідування.
6. Особливості організації розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Невідкладні (першочергові) слідчі (розшукові) дії при розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
2. Використання спеціальних знань у розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
3. Міжнародно-правове співробітництво з розшуку доходів, одержаних злочинним шляхом.

Рекомендована література: [1,4,5,7,10; 15,16,19,22]

Тема 8. Актуальні проблеми боротьби з рейдерством

План лекційного заняття

1. Рейдерство як соціальне та правове явище. Причини рейдерства.
2. Поняття, ознаки та види рейдерства.

3. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 205-1 КК України.
4. Попередження рейдерських захоплень.

План практичного заняття

1. Рейдерство як соціальне та правове явище. Причини рейдерства.
2. Поняття, ознаки та види рейдерства.
3. Попередження рейдерських захоплень.
4. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 205-1 КК України.
5. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206 КК України.
6. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206-1 КК України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206 КК України.
2. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206-1 КК України.

Рекомендована література: [1,2,5; 11; 14; 15,17,21]

Тема 9. Актуальні проблеми боротьби з нецільовим використанням бюджетних коштів

План лекційного заняття

1. Цільове використання бюджетних коштів (загальна характеристика).
2. Заходи впливу на нецільове використання бюджетних коштів.
3. Криміналістична характеристика злочину, передбаченого ст. 210 КК України.

План практичного заняття

1. Цільове використання бюджетних коштів (загальна характеристика).
2. Заходи впливу на нецільове використання бюджетних коштів.
3. Криміналістична характеристика злочину, передбаченого ст. 210 КК України.
4. Паспорт бюджетної програми: правила складання та звітів про їх виконання.
5. Акти перевірок за результатами інспектування Державною аудиторською службою суб'єктів господарювання – підстава для порушення кримінальної справи про нецільове використання бюджетних коштів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Паспорт бюджетної програми: правила складання та звітів про їх виконання.
2. Акти перевірок за результатами інспектування Державною аудиторською службою суб'єктів господарювання – підстава для порушення кримінальної справи про нецільове використання бюджетних коштів.

Рекомендована література: [1,2,3; 12; 14,15,19,20]

Тема 10. Податкові правопорушення: загальна характеристика, актуальні проблеми розслідування

План лекційного заняття

1. Поняття податкових злочинів, їх види та загальна характеристика.
2. Характеристика злочину, що полягає в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

3. Особливості розслідування злочинів, що полягають в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) – загальна характеристика

План практичного заняття

1. Поняття податкових злочинів, їх види та загальна характеристика.
2. Характеристика злочину, що полягає в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
3. Особливості розслідування злочинів, що полягають в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) – загальна характеристика.
4. Способи ухилення від сплати податків (загальна характеристика).
5. Способи приховування валового доходу суб'єкта господарювання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Способи ухилення від сплати податків (загальна характеристика).
2. Способи приховування валового доходу суб'єкта господарювання

Рекомендована література: [1,3; 12;14, 15,19,21,22]

Тема 11. Актуальні проблеми боротьби з корупцією, як складовою економічної злочинності

План лекційного заняття

1. Корупція, як соціальне та правове явище.
2. Загальна кримінально-правова характеристика корупційних злочинів. Підслідність корупційних злочинів.
3. Загальні методики розслідування корупційних злочинів.

План практичного заняття

1. Корупція, як соціальне та правове явище.
2. Загальна кримінально-правова характеристика корупційних злочинів. Підслідність корупційних злочинів.
3. Загальні методики розслідування корупційних злочинів.
4. Корупційні злочини, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на свою користь чи користь інших осіб.
5. Корупційне зловживання владою чи службовим становищем.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Корупційні злочини, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на свою користь чи користь інших осіб.
2. Корупційне зловживання владою чи службовим становищем.

Індивідуально-консультаційна робота

Індивідуально-консультаційна робота виконується у вигляді презентації або реферату на одну із запропонованих тем.

1. Давання й одержання неправомірної вигоди, як прояв корупційних діянь.
2. Квазі-корупційне діяння – незаконне збагачення та злочини, пов'язані з корупцією, підслідні Національному антикорупційному бюро України.
3. Суміжні з корупційними злочини у сфері службової діяльності, підслідні підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України
4. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 209-1 КК України.
5. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 384 КК України.
6. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 386 КК України.

Рекомендована література: [1,5,6,11; 13,15; 18,20]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття правопорушення у сфері економіки, види правопорушень.
2. Види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері економіки.
3. Місце цивільного позову в кримінальному провадженні у сфері економіки.
4. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері економіки.
5. Особливості кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері економіки (загальна характеристика).
6. Економічний злочин як загроза національним інтересам держави.
7. Поняття та види економічних злочинів.
8. Деліктне зобов'язання у сфері економіки. Актуальні проблеми попередження.
9. Загальна характеристика наявних проблем в діяльності правоохоронних органів при боротьбі зі злочинами в сфері економіки.
10. Механізм здійснення економічних кримінальних правопорушень.
11. Співвідношення кримінальних економічних правопорушень, адміністративних економічних правопорушень.
12. Особливості доказування кримінальних правопорушень у сфері економіки.
13. Система органів виявлення та протидії кримінальним правопорушенням у сфері економіки.
14. Система органів досудового розслідування злочинів у сфері економіки, загальна характеристика.
15. Бюро економічної безпеки України, як основний орган по боротьбі з економічними злочинами.
16. Місце та роль Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань у протидії економічним кримінальним правопорушенням.
17. Взаємодія органів із запобігання та протидії економічній злочинності.
18. Загальна правова характеристика підслідності злочинів у сфері економіки.
19. Історія становлення інституту міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
20. Поняття та види міжнародного співробітництва у сфері протидії економічним правопорушенням.
21. Механізм взаємодії з міжнародними правоохоронними організаціями в сфері запобігання та протидії економічній злочинності.
22. Функціонування офіцерів зв'язку в системі взаємодії Міністерства внутрішніх справ України та Європейського поліцейського офісу.
23. Особливості відомчого міжнародного співробітництва.
24. Докази у розслідуванні правопорушень у сфері економіки.
25. Показання як джерело доказів правопорушення у сфері економіки.
26. Речові докази в досудовому провадженні з розслідування економічних злочинів.
27. Документи, як докази в кримінальних справах у сфері економіки.
28. Особливості електронних документів, як доказів кримінальних правопорушень у сфері економіки.
29. Належність та допустимість доказів.
30. Основні положення Віденської Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 20.12.1988.
31. Група з розробки фінансових заходів протидії легалізації доходів (ФАТФ), причини створення.
32. Основні документи Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (ФАТФ).

33. Основні положення Страсбурзької Конвенції Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення і конфіскацію доходів від злочинної діяльності від 08.11.1990.
34. Основні положення Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000.
35. Директиви Європейського Союзу щодо протидії відмиванню коштів.
36. Основні документи Егмонтської групи.
37. Документи Базельського комітету щодо боротьби з відмиванням коштів.
38. Принципи Вольфсберзької групи.
39. Належність та допустимість доказів.
40. Поняття економічної конкуренції, її захист та склад конкурентного законодавства.
41. Стан дотримання антимонопольного законодавства в Україні.
42. Види відповідальності за порушення конкурентного законодавства.
43. Проблемні аспекти розслідування злочинів у сфері конкурентного законодавства.
44. Комерційна таємниця, як об'єкт протиправного кримінального посягання: актуальні проблеми протидії.
45. Економічне (промислове) шпигунство: актуальні проблеми боротьби.
46. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (загальна характеристика).
47. Способи вчинення злочинів, що полягають у відмиванні доходів, отриманих злочинним шляхом.
48. Слідова картина злочину, що полягає у відмиванні коштів, отриманих злочинним шляхом.
49. Особа злочинця в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом.
50. Виявлення ознак злочину та особливості початку досудового розслідування.
51. Особливості організації розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
52. Невідкладні (першочергові) слідчі (розшукові) дії при розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
53. Використання спеціальних знань у розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
54. Міжнародно-правове співробітництво з розшуку доходів, одержаних злочинним шляхом.
55. Рейдерство як соціальне та правове явище. Причини рейдерства.
56. Поняття, ознаки та види рейдерства.
57. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 205-1 КК України.
58. Попередження рейдерських захоплень.
59. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206 КК України.
60. Актуальні проблеми досудового розслідування злочинів, передбачених ст. 206-1 КК України.
61. Цільове використання бюджетних коштів (загальна характеристика).
62. Заходи впливу на нецільове використання бюджетних коштів.
63. Криміналістична характеристика злочину, передбаченого ст. 210 КК України.
64. Паспорт бюджетної програми: правила складання та звітів про їх виконання.
65. Акти перевірок за результатами інспектування Державною аудиторською службою суб'єктів господарювання – підстава для порушення кримінальної справи про нецільове використання бюджетних коштів.
66. Поняття податкових злочинів, їх види та загальна характеристика.
67. Характеристика злочину, що полягає в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
68. Способи ухилення від сплати податків.

69. Способи приховування валового доходу суб'єкта господарювання.
70. Особливості розслідування злочинів, що полягають в ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) – загальна характеристика.
71. Корупція, як соціальне та правове явище.
72. **Загальна кримінально-правова характеристика корупційних злочинів.** Підслідність корупційних злочинів.
73. **Загальні методики розслідування корупційних злочинів.**
74. Корупційні злочини, пов'язані з незаконним обертанням чужого майна на свою користь чи користь інших осіб.
75. Корупційне зловживання владою чи службовим становищем.
76. Давання й одержання неправомірної вигоди, як прояв корупційних діянь.
77. Квазі-корупційне діяння – незаконне збагачення та злочини, пов'язані з корупцією, підслідні Національному антикорупційному бюро України.
78. Суміжні з корупційними злочини у сфері службової діяльності, підслідні підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.
79. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 209-1 КК України.
80. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 384 КК України.
81. Методика розслідування злочинів, передбачених ст. 386 КК України.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

для денної форми навчання

Модулі	Змістовний модуль 1					
Загальна кількість балів за модулем №1	17					
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	
Практичне заняття	-	3	3	3	3	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					
Модульна контрольна робота	5					
Модулі	Змістовний модуль 2					
Загальна кількість балів за модулем №2	28					
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11
Практичне заняття	-	3	3	3	3	3
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					
Модульна контрольна робота	5					
Індивідуально-консультаційна робота	8					
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти	5					

Допуск – 50 балів

Диф. залік - 50 балів

Загальна оцінка з курсу - 100 балів

Допуск – 50 балів

Диф. залік - 50 балів

Загальна оцінка з курсу - 100 балів

Moodle				
---------------	--	--	--	--

для заочної форми навчання

Модулі	Змістовний модуль 1					Допуск – 50 балів	
Загальна кількість балів за модулем №1	20						
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5		
Практичне заняття	-	-	-	-	10		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи						
Модульна контрольна робота	10						
Модулі	Змістовний модуль 2						
Загальна кількість балів за модулем №2	25						
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10		T.11
Практичне заняття	10	-	-	-	-		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи					Диф. залік - 50 балів	
Модульна контрольна робота	10						
Індивідуально-консультаційна робота	5						
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5						
Загальна оцінка з курсу - 100 балів							

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 3 бали для денної форми навчання, 10 для заочної форми навчання (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів денна форма навчання/заочна форма навчання
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/10
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої	1,5/ 7

аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів денна форма навчання, заочна форма навчання від 0 до 10 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання денна форма навчання/заочна форма навчання
Теоретичні питання	3/5
Тестовий блок	2/5
Всього	5/10

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або в інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 8 балів-денна форма навчання, заочна форма навчання від 0 до 5 балів (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів денна форма навчання/заочна форма навчання
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготування по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	8/5
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготування презентації.	5/3
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
8/5	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
3/10	Практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
4. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 06.12.2019 № 361-IX. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
5. Про захист від недобросовісної конкуренції: закон України від 07.06.1996. № 236/96-ВР. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Грицишен Д.О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності [Текст]: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 384 с.
7. Часова Т.О. Особливості доказування економічних злочинів. Часопис Київського університету права. № 4, 2019. С. 324-328.

Допоміжна:

8. Дегтяр Я. Нецільове використання бюджетних коштів: теорія та практика. *Підприємництво, господарство і право*. № 1. 2017. С. 159-164.

9. Дикий А.П., Барановська Т.В. Міжнародна співпраця в сфері запобігання та протидії економічній злочинності. *Журнал Наукові інновації та передові технології*. № 5(7), 2022. С. 272-285.
10. Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Лисак С.П. Державна політика в сфері запобігання та протидії фінансуванню тероризму: монографія. Житомир: ЖДТУ. 2020. 200 с.
11. Мочкош Я.В. Проблеми боротьби з економічною злочинністю / Я.В. Мокош / Часопис Київського університету права. № 2, 2022. С. 299-303.
12. Назар Ю.С. Протидія порушенням бюджетного законодавства: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2021. 453 с.
13. Свінцицький А.В., Падалка А.М. Поняття та значення судових експертиз у розкритті й розслідуванні організованої злочинної діяльності у сфері оподаткування / А.В. Свінцицький, А.М. Падалка. Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права» Національної академії правових наук України. Інформація і право. № 3(34), 2020. С. 96-102.
14. Юртаєва К.В. Сучасні тенденції економічної злочинності в Україні / К.В. Юртаєва / Вісник кримінологічної асоціації України. № 2(19), 2018. С. 109-119.

Інформаційні ресурси Інтернет:

15. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Бюро економічної безпеки України .URL: <https://esbu.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України. URL: <https://amcu.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України URL: <https://nabu.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України URL: <https://fiu.gov.ua/>

Міжнародні видання:

20. Annual Report 2021. URL: https://www.interpol.int/content/download/17965/file/INTERPOL%20Annual%20Report%202021_EN.PDF
21. The National Crime Agency. A plan for the creation of a national crime-fighting capability. Presented to Parliament by the Secretary of State for the Home Department by Command of Her Majesty. Home Office. June 2019. URL: <http://www.homeoffice.gov.uk/publications/crime/nca-creation-plan?view=>
22. Cybercrime: protecting against the growing threat. Global Economic Crime Survey. PricewaterhouseCoopers. November 2017. URL: http://www.pwc.com/en_GX/gx/economic-crime-survey/assets/GECS_GLOBAL_RE
23. Effective Inter-Agency Co-operation in Fighting Tax Crimes and Other Financial Crimes OECD 2022, 75 p. URL: <http://www.oecd.org/ctp/exchangeofinformation/50559545.pdf>

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансових
розслідувань та економічної безпеки
від _____ 20__ р. № ____.

Укладачі:

М. РУДАЯ, к.е.н., доцент, с.н.с

Т. ЯЦИК, к.ю.н., доцент

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП